

Parkstraat 83
2514 JG Den Haag

T (070) 426 26 26
E info@vohaaglanden.nl
W www.vohaaglanden.nl

IBAN NL64 RABO 0113 2182 73
BTW NL 811170019 B 01
KvK 27253825

Gemeente Rijswijk
Postbus 5305
2280 HH Rijswijk

Onderwerp
Meerjarenbegroting
2025-2029

Kenmerk
UP/24/302/MK

Datum
12 november 2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand ontvangt u de meerjarenbegroting 2025-2029 van de stichting VO Haaglanden.

Deze begroting is op 5 november 2024 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Hoogachtend,

Mw. ir. E.C.J.M. Zegers
Lid College van Bestuur
VO HAaglanden

Meerjarenbegroting 2025 - 2029 Stichting VO Haaglanden

Goedgekeurd door Raad van Toezicht op 5 november 2024

Het tijl keert

De afgelopen jaren was er sprake van sterk stijgende inkomsten. Het aantal leerlingen steeg en er werden door de overheid tijdelijke, extra middelen beschikbaar gesteld. In vijf jaar tijd steeg het aantal VOH-leerlingen met bijna 9% en daardoor ook de reguliere bekostiging. De tijdelijke middelen werden vertaald in overheidssubsidies voor een Nationaal Programma Onderwijs (NPO), School & Omgeving, Basisvaardigheden, Schoolmaaltijden, Heterogene Klassen. Natuurlijk werden deze middelen verstrekt met een 'bedoeling', om maatschappelijke impact te realiseren, zoals achterstanden wegwerken, armoedeproblematiek aanpakken, het verbeteren van het taal- en rekenniveau en het uitstellen van de keuze voor het schoolniveau.

Het jaar 2024 is het jaar waarin deze maatschappelijke problemen niet de wereld uit zijn, maar wel het jaar waarin de inkomsten niet langer stijgen. Het aantal leerlingen stabiliseert op VOH-niveau, subsidies lopen ten einde en de overheid kondigt bezuinigingen aan. Daarmee ligt er een opdracht om de kwaliteit van het onderwijs te borgen, in onze grootstedelijke context, met dalende middelen. De afgelopen jaren hebben we financiële resultaten gerealiseerd waardoor alle financiële signaleringwaarden positief zijn. We hebben de beschikking over eigen vermogen, reserves, om de continuïteit te borgen.

In 2023 zijn we als VO Haaglanden ook gestart met een herijking van de strategische ambities. In de aanloop naar ons nieuwe strategisch plan, Koers 2025-2029, hebben we onze ambities inmiddels sterk geprioriteerd. Wij richten ons op goed onderwijs, met speciale aandacht voor eerlijke kansen en inclusie. Daarnaast staat -in een tijd met grote en groeiende personeelstekorten- het werken aan voldoende en goed opgeleide medewerkers centraal.

Om deze ambities en daarbij behorende plannen de komende jaren te kunnen uitvoeren, hebben wij een Stimulerings- en Ontwikkelagenda (STOA 2025-2029) ontwikkeld. Het deel van ons eigen vermogen dat door OCW op dit moment als 'bovenmatig' wordt beschouwd, vormt de financiële voeding voor deze agenda. Deze middelen komen daarmee gedurende de planperiode direct ten goede aan de ontwikkeling van ons onderwijs, aan onze medewerkers en/of aan transitie binnen onze scholen.

Om bovenstaande te kwantificeren, enkele kengetallen ultimo 2023:

	Norm	VO Haaglanden
Solvabiliteit	Hoger dan 30%	58%
Liquideitsratio	Hoger dan 0,75	2,7
Financiële buffer	Hoger dan 5%	14,5%
Publiek vermogen	Lager dan EUR 28.700.000	EUR 59.800.000 (waarvan 16.000.000 voor NPO en SHRM bestemd)

Context van deze begroting

Eind maart is gestart met de meerjarenbegroting 2025 – 2029. Ten tijde van het vaststellen van de kaderbrief was er veel onzekerheid over een regeerakkoord, de ontwikkeling van het aantal leerlingen en het niveau van de basisschooladviezen.

Tijdens het begrotingsproces is een aantal uitgangspunten gehanteerd, dat van belang is bij het beoordelen van de voorliggende begroting:

1. *Zorgvuldig investeren in Koers 2025 - 2029 aan de hand van de STOA 2025-2029.*

Zoals hiervoor geschetst worden momenteel de contouren van de Koers 2025 - 2029 uitgewerkt. Op sommige onderdelen zijn we ook al gestart met de implementatie van deze koers aan de hand van onderwerpen die op de STimulerings- en OntwikkelAgenda 2025 -2029 (STOA) zijn opgenomen. In de begroting is een drietal activiteiten verwerkt, namelijk:

- het financieren van de stagevergoedingen voor studenten van opleidingsscholen (ambitie voldoende en goed opgeleide medewerkers)
- een tegemoetkoming in de kosten van de opleidingsscholen (ambitie voldoende en goed opgeleide medewerkers)
- een compensatieregeling ouderbijdrage die het voor alle scholen, onafhankelijk van de betalingsbereidheid/-mogelijkheid van ouders, mogelijk moet maken dat iedere bovenbouw-leerling een buitenlandse reiservaring kan opdoen (ambitie eerlijke kansen).

Daarnaast is in deze begroting jaarlijks een generiek budget gereserveerd (op VOH-niveau) voor de uitvoering van de STOA 2025 -2029. Op deze manier creëren we de vereiste flexibiliteit om de komende jaren nadere keuzes te kunnen maken in de fasering, uitvoering en financiële ruimte. Bovendien kunnen we inspelen op nieuwe ontwikkelingen binnen de scholen of in onze omgeving. Daarbij maken we periodiek een actuele en zorgvuldige afweging van risico's en ambities.

Van belang is dat binnen bovengenoemde generieke ruimte ook invulling gegeven moet worden aan afspraken met het RL/VVC. Aan de school is, in 2022, een garantstelling door het bestuur verstrekt voor het uitvoeren van haar schoolplan, met daarin de rijke, verlengde schooldag. Dit in het kader van het bevorderen van eerlijke kansen voor de leerlingen. Tot en met 2027 is deze garantstelling maximaal EUR 4.562K. In de komende periode wordt door het RL/VVC een nieuw schoolplan 2026 – 2029 opgesteld. Daarin wordt het onderwijsconcept verder uitgewerkt, o.a. aan de hand van de bevindingen uit de (inhoudelijke) evaluatie van de interventies. In het nieuwe schoolplan wordt ook rekening gehouden met noodzakelijk interventies in organisatie/aanbod als gevolg van de gewijzigde context, zoals de forse daling van het aantal leerlingen (en daardoor bekostiging/formatie) en de verwachte daling van subsidie-inkomsten. Uitgangspunt is een financieel duurzaam gezonde situatie op termijn. Op basis van de inhoudelijk programmaevaluatie en de voorziene kosten voor een transitie naar een financieel; gezonde school met minder leerlingen, blijft ook na 2027 de inzet van gezamenlijke middelen op basis van solidariteit en ambities mogelijk (nader te bepalen, PM)

2. *Aannames over haalbaarheid, impact en planning van voornemen uit het hoofdlijnenakkoord niet verwerken*

Pas eind mei is het hoofdlijnenakkoord door het kabinet bekend geworden. Hierin zijn diverse voornemens voor het onderwijs opgenomen, waarvan haalbaarheid, impact en invoeringsdatum nog onduidelijk waren. We hebben toen besloten om geen rekening te houden met het hoofdlijnenakkoord, we hebben het toen geldende overheidsbeleid als vertrekpunt voor de begroting gehanteerd. De verwachte impact van het hoofdlijnenakkoord was groot, dus gelijktijdig is afgesproken dat we (minimaal) halfjaarlijks de financiële impact van overheidsbeleid monitoren. En passende maatregelen nemen.

Eenzelfde principe is gehanteerd voor de impact van de SHRM-bekostiging via de onderwijsregio en de wijziging van de LWOO-bekostiging.

3. *Conservatieve inschatting leerlingaantallen*

Als vertrekpunt van de meerjarenbegroting gaan we uit van conservatieve aannames voor de leerlingenaantallen. Dit jaar was het effect hiervan voor een aantal van onze scholen groot. Een korte opsomming:

- De komst van 2 islamitische vo-scholen zorgde voor een lagere brugklas-instroom. Dat geldt vooral voor het Rijswijks Lyceum/Van Vredenburg College (RL/VVC). Maar ook op het Segbroek College, Lyceum Ypenburg en Johan de Witt Scholengroep werd dit gevoeld.
- Het Lyceum Ypenburg kent al jarenlang een daling van het aantal leerlingen. Deels veroorzaakt door haar situering midden in een Vinex-wijk die eind vorige eeuw is ontstaan.
- De landelijke doorstroomtoets zorgde gemiddeld voor een stijging van het definitieve basisschool-advies. Dit heeft geleid tot verschuivingen binnen en tussen scholen. Dat is vooral merkbaar op het Maris-College waar veel vmbo-onderwijs wordt aangeboden.
- Johan de Witt Scholengroep (JWS) verzorgt het onderwijs aan nieuwkomers (ISK-onderwijs). Deze leerlingen vervolgen hun onderwijs, veelal ook na de ISK-fase, op het JWS. De afgelopen jaren is het aantal nieuwkomers explosief toegenomen, en daarmee het aantal JWS-leerlingen. Voor de komende jaren is voor het JWS een conservatieve inschatting gedaan en wordt een daling van het aantal leerlingen begroot, van 2600 naar 2200.

Door het hanteren van conservatieve inschattingen van de leerlingaantallen, geeft elke schoolbegroting een goed inzicht waar interventies noodzakelijk zijn om een financieel gezonde situatie te creëren. Op VOH-niveau voorzien we een daling van 14.770 in 2024 naar 14.240 leerlingen in 2029.

4. *Een nieuw reservebeleid om de beschikbaarheid van middelen (reserves) te garanderen voor het borgen van continuïteit en realiseren ambities*

Binnen VO Haaglanden is het reservebeleid zo ingericht dat alle scholen een eigen zgn. weerstandsvermogen hebben. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door het gerealiseerde exploitatieresultaat jaarlijks toe te voegen aan het weerstandsvermogen van de school. Eind 2023 was het weerstandsvermogen van de scholen EUR 36.519K.

Op VOH-niveau is tot op heden een beperkt eigen vermogen beschikbaar voor het opvangen van calamiteiten (Calamiteitenfonds, CF) en het financieren van specifieke aanvragen (Stimulerings- en innovatiefonds, STIF) van de scholen. Het STIF is opgegaan in de STOA. De beide fondsen worden jaarlijks gevuld door schoolbijdragen van 0,5% van de baten. Eind 2023 beschikte het CF over EUR 833K en de STOA over EUR 4.670K.

In 2025 wordt een nieuw reservebeleid uitgewerkt dat voorziet in heldere afspraken met de bijbehorende bedragen voor het afdekken van risico's op VOH- en schoolniveau. En voor de beleidsvrije ruimte op VOH- en schoolniveau voor het realiseren van ambities. De beleidsvrije ruimte op VOH-niveau moet in ieder geval voorzien in voeding voor de STOA 2025-2029. Beslissingen over de inzet van de STOA of andere gezamenlijke reserves zal altijd in samenhang, dialoog en vanuit solidariteit plaatsvinden. Daarbij nemen wij altijd de ontwikkelingen mee rond bijvoorbeeld het overheids- en regionaal beleid, de ontwikkeling van het aantal leerlingen, de financiële situatie van onze scholen en BSB.

Meerjarenbegroting 2025 - 2029

Vertrekpunt voor de monitoring van financiën, risico's en ambities is deze meerjarenbegroting 2025 tot en met 2029 van de Stichting VO Haaglanden. De begroting is opgebouwd vanuit de individuele schoolbegrotingen, aangevuld met de begroting van BSB met daarbinnen een reservering voor de uitvoering van de STOA 2025-2029.

Totstandkoming

In maart is de kaderbrief opgesteld, waarin het kader en de beleidsmatige speerpunten voor 2025 zijn benoemd alsook de financiële uitgangspunten. Deze zijn voor de scholen de leidraad bij het opstellen van het plan en de begroting voor 2025 en opvolgende jaren. Net voor de zomer heeft er met elke school een verkennende bespreking met het College van Bestuur (CvB) en de controllers van het Bestuur- en Servicebureau (BSB) plaatsgevonden, waarin de organisatorische, formatiekeuzes en geplande investeringen zijn besproken. Na deze besprekingen hebben de scholen de begroting verder uitgewerkt o.b.v. de laatste inzichten in de leerlingenpopulatie.

De begrotingen van de scholen, aangevuld met de begroting van BSB en de budgetreservering voor implementatie van de STOA 2025-2029, vormen de begroting van Stichting VO Haaglanden (VOH). Deze begroting wordt in dit document toegelicht. Ook de balans, de liquiditeitsbegroting en de ontwikkeling van de financiële signaleringswaarden van het ministerie worden toegelicht.

De individuele begrotingen zijn door de schoolleiding besproken met hun MR en zijn vastgesteld door het College van Bestuur, waarbij gelet is op de doelmatige besteding van de financiële middelen. Na bespreking van de meerjarenbegroting in het R&D-overleg vindt bespreking in de GMR plaats. Aan de PGMR wordt instemming gevraagd op de formatie. Daarnaast wordt de GMR gevraagd advies uit te brengen over de hoofdlijnen van het meerjarenperspectief.

Tenslotte wordt de meerjarenbegroting ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht.

Inhoudsopgave

- A. Uitwerking beleidsmatige speerpunten uit de kaderbrief
- B. Exploitatieoverzicht VO Haaglanden
- C. Investeringen
- D. Toelichtingen en financiële samenvatting op schoolniveau
- E. Balans
- F. Liquiditeitsbegroting
- G. Medewerkers en gebouwen

A. Uitwerking beleidsmatige speerpunten uit de kaderbrief

In de kaderbrief zijn twee beleidsmatige speerpunten voor 2025 opgenomen, te weten:

1. Onderwijs
2. Goed werkgeverschap en personeelstekort

Deze speerpunten zijn strategische beleidsambities van VOH. Naast deze VOH-brede speerpunten voor 2025 is in de begroting van elke school ook invulling gegeven aan de schooleigen ambities.

Hieronder is een korte toelichting op de plannen van de scholen, behorend bij de genoemde speerpunten, opgenomen.

Onderwijs

De scholen blijven inzetten op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Dat doen zij op een wijze die aansluit op de behoefte van hun leerlingenpopulatie. De grootstedelijke context en de aandacht voor eerlijke kansen vormen daarbij belangrijke factoren. In 2025 zijn basisvaardigheden, persoonlijke begeleiding, passend onderwijs, burgerschap, digitale geletterdheid en het ontwikkelen van onderwijsmethoden die aansluiten bij de behoefte van leerlingen terugkerende thema's in de plannen van de scholen.

Daarnaast wordt steeds meer evidence-informed gewerkt, zodat de onderwijskwaliteit en leerprestaties goed te monitoren zijn. Waar nodig wordt extra ondersteuning of uitdaging aangeboden. Bij het Maris College en het Segbroek College worden bijvoorbeeld ontwikkelopgaven als taal, rekenen, burgerschap en formatief handelen gekoppeld aan expert-docenten die de teams ondersteunen. Een aantal scholen maakt gebruik van wetenschappelijk onderbouwde methoden zoals de Transformatieve School om te professionaliseren en zo hun onderwijskwaliteit te verbeteren. Deze methoden worden geborgd met lesbezoeken, coaching en intervisies.

Twee belangrijke subsidies, Basisvaardigheden en Nationaal Programma Onderwijs (NPO), lopen af. Het wegvallen van deze subsidies zorgt voor uitdagingen op sommige scholen die de formatie moeten herzien of die de hiermee bekostigde activiteiten niet willen verminderen (zoals bijvoorbeeld ondersteuning voor passend onderwijs).

Daarnaast zijn er ook scholen die niet in aanmerking kwamen voor de subsidie Basisvaardigheden in 2025/26. Ook zij moeten voldoen aan de door de Inspectie gestelde eisen aan basisvaardigheden. In sommige gevallen zijn hiervoor extra inspanningen nodig zijn, bv in de vastlegging of verantwoording, zonder dat daar extra middelen voor beschikbaar zijn.

Ten slotte, besteden de scholen aandacht aan inclusiviteit en eerlijke kansen voor de leerlingen. Dit komt onder andere tot uiting in de begeleiding van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften, bijvoorbeeld via NT2-begeleiding, remedial teaching en specifieke zorgtrajecten. Ook het gratis verstrekken van devices op sommige scholen en de balansklas op het Haganum waar leerlingen tijdelijk onderwijs kunnen volgen zijn hier voorbeelden van.

Een aantal scholen maakt gebruik van de subsidie 'School en Omgeving', waarmee buitenschoolse programma's worden aangeboden gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen. Alhoewel deze subsidie flink wordt beperkt, verwachten wij dat RL/VCC en JWS ook vanaf 2028 in aanmerking blijven komen.

Goed werkgeverschap en personeelstekort

De scholen blijven ook investeren in het werven en behouden van gekwalificeerde docenten door aantrekkelijke arbeidsomstandigheden en scholingsmogelijkheden aan te bieden. Alle scholen zetten vroegtijdig in op het werven van docenten van het nieuwe schooljaar. Naast de reguliere wegen, wordt ook ingezet op zij-instromers en zgn. wereldburgers (statushouders die in het onderwijs willen werken). En natuurlijk worden nieuwe en beginnende docenten zo goed mogelijk begeleid, door werkplekbegeleiders en mentorprogramma's, om uitval in de beginjaren te voorkomen.

Een aantal scholen lukt het elk jaar om de formatie rond te krijgen voor de start van het jaar, andere scholen hebben gedurende het hele schooljaar vacatures open staan. De scholen die dit betreft zijn soms genoodzaakt om maatregelen te treffen, zoals het niet aanbieden van bepaalde vakken in de onderbouw, het schrappen van eindexamenvakken, vergroten van klassen of het verhogen van het aantal lessen dat een docent verzorgt. Dit verhoogt de werkdruk in veel gevallen.

Er worden nieuwe initiatieven ontwikkeld om de scholen aantrekkelijker te maken voor nieuwe medewerkers en bestaande medewerkers te behouden. Speerpunten hierbij zijn het verlagen van de werkdruk en het bevorderen van de vitaliteit van docenten. Scholen zetten de collectieve werkdrukkiddelen in om extra begeleiding te bieden tijdens toetsen en lessen, of om docenten meer ontwikkeltijd te geven. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het welzijn van het personeel door vitaliteitsprogramma's, trainingen over verzuimpreventie en het proactief voeren van verzuimgesprekken. De kwartiermaker strategisch-HRM faciliteert de scholen vanuit het Bestuurs- en Servicebureau.

Onze scholen hechten veel waarde aan de professionalisering van hun personeel. De scholen bieden zowel docenten als het ondersteunend personeel ruime scholings- en ontwikkelingsmogelijkheden. Ook in de komende meerjarenbegroting investeert VOH samen met Spinoza in de Haagse Onderwijs Academie (HOA) in het bovenschoolse professionaliseringsaanbod, waaronder ook programma's gericht op leiderschapontwikkeling voor teamleiders en onze schoolleiders.

Schooleigen speerpunten

Naast deze VOH-brede speerpunten kennen de scholen ook nog eigen speerpunten.

Enkele voorbeelden:

- Het verbeteren van de les- en toetskwaliteit (HML)
- Inzet op verbeteren van het didactisch klimaat binnen vaksecties waarbij de rol van de sectievoorzitter wordt versterkt (Segbroek College)
- Coachend mentoraat (Dalton)
- Verder ontwikkelen van Loopbaanoriëntatie, -ontwikkeling en -begeleiding (Einder)
- Gymnasium Haganum gaat een Ouderraad initiëren als klankbordgroep voor de ouderleden van de MR aangaande het schoolbeleid. Daarnaast bevordert het de ouderparticipatie bij verschillende (culturele, sportieve of andere buitenschoolse) activiteiten.
- Verdere uitbreiding van het IB-onderwijs (Middle Years Program, MYP), een driejarige brede brugperiode om de kanselijkheid in het onderwijs te bevorderen en recht te doen aan haar internationaal georiënteerde leerlingenpopulatie (Johan de Witt).
- Het verder ontwikkelen en vormgeven van ambitie- en kwaliteitskaarten (Johan de Witt)
- Sterke profilering, PR en ambassadeurschap (Lyceum Ypenburg)
- Het Maerlant-Lyceum gaat van start met een leerlingenraad met als doel leerlingen meer te betrekken bij de schoolorganisatie

- Om de ontwikkeling en inzet van digitale vaardigheden en mogelijkheden in het onderwijs te stimuleren stelt het Maris College op al haar locaties 'Digicoaches' aan. De Digicoaches ondersteunen de schoolleiding en de onderwijsteams op digitaal gebied.
- Maris College stelt een veiligheidscoördinator aan. Deze coördinator ondersteunt preventief op het vlak van veiligheidsbeleid en kan de schoolleiding ondersteunen bij de afhandeling ernstige of gecompliceerde casuïstiek.
- Rijswijks Lyceum verbreedt haar aanbod (School & Omgeving) op het gebied van sport, cultuur, cognitieve ontwikkeling, sociale ontwikkeling, oriëntatie op jezelf en oriëntatie op de wereld.

Bestuurs- en Servicebureau

Het Bestuurs- en Service Bureau (BSB) bouwt verder op de ambitie die in 2023 is ingezet om het College van Bestuur en de scholen meer en professioneler advies en ondersteuning te bieden, de kwaliteit te verhogen en de kwetsbaarheid te verminderen. De afgelopen periode zijn beleidsadviseurs aangetrokken op Kwaliteitszorg en strategisch HRM. Daarnaast wordt invulling gegeven aan het verder professionaliseren van de gewenste ondersteuning van de bedrijfsvoeringsprocessen.

Voorziening groot onderhoud

In deze meerjarenbegroting is de impact van het wijzigingen van het bekostigingsstelsel voor het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) meegenomen. VOH hanteert per 2024 de methodiek van een voorziening groot onderhoud. Medio 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar de verwachte ontwikkelingen van het MJOP en is de hoogte van de voorziening en de benodigde dotatie vastgesteld. VOH beoordeelt elk jaar de ontwikkelingen van de voorziening groot onderhoud en of er aanpassingen aan de dotatie moeten plaatsvinden. Voor deze meerjarenbegroting zijn er geen wijzigingen voorzien en blijft de jaarlijkse dotatie aan de voorziening EUR 4,25m.

[Een blik op de toekomst: uitdagingen en risico's](#)

Zoals reeds genoemd is een aantal ontwikkelingen niet opgenomen in deze begroting omdat haalbaarheid en uitwerking nog niet bekend waren of zijn. Deze ontwikkelingen hebben veelal een negatief effect op de inkomsten van VOH. Dit komt boven op de afbouw van de NPO-gelden en het wegvallen van subsidies (zoals Basisvaardigheden, heterogene brugklassen).

Voor een aantal ontwikkelingen uit het Hoofdlijnenakkoord is er in het Regeerprogramma van het kabinet recent toch meer duidelijkheid gekomen over het financiële effect voor VOH. Deze effecten zijn dus niet verwerkt in deze begroting.

- De overheid heeft besloten om de scholen te compenseren voor de aangekondigde btw-verhoging op boeken;
- De subsidie schoolmaaltijden wordt toch doorgezet;
- De functiemix Randstad wordt afgeschaft. Voor VOH betreft dat een jaarlijks bedrag van EUR 2,7 mln;
- De subsidies voor Brede brugklassen en de Maatschappelijke Diensttijd (MDT) worden afgeschaft.
- Het programma School en Omgeving wordt gekort met EUR 155 miljoen vanaf 2026. Het programma wordt beperkt voortgezet, waarbij we prioriteren op de scholen met de 5% hoogste relatieve onderwijsachterstandsscores

Op basis van de financiële kaders voor de Onderwijsregio, worden de SHRM-middelen de komende jaren gefaseerd toegekend via de Onderwijsregio. Een deel van deze middelen vloeit niet direct terug naar de besturen/scholen, maar wordt ingezet voor de gezamenlijke inspanning gericht op vermindering van de personeelstekorten. Vanaf 2025 heeft dit al (beperkt) invloed op de beschikbare middelen op schoolniveau.

Met het oog op verwachte nieuwe wetgeving over de toekenning/verdeling van LWOO-middelen per 1 januari 2027, worden vooruitlopend binnen het Samenwerkingsverband scenario's voor de nieuwe verdeling van middelen van het samenwerkingsverband voor LWOO-leerlingen onderzocht, inclusief een overgangsmodel. De nieuwe wetgeving en verdeelsystematiek kan tot forse reallocatie van middelen voor extra ondersteuning leiden, met mogelijk grote consequenties voor schoollocaties binnen VOH die nu vrijwel geheel gericht zijn op onderwijs aan leerlingen met LWOO (leerwegondersteunend onderwijs).

Zoals eerder aangegeven worden bovenstaande ontwikkelingen nauwlettend gevolgd, zodat VOH adequaat kan handelen.

B. Exploitatieoverzicht

De geconsolideerde resultaten laten het volgende beeld zien over de periode tot en met 2029. Van belang is dat dit resultaat een optelling is van de schoolbegrotingen, waarbij de verschillen tussen de scholen groot zijn. Op sommige scholen wordt geloot omdat er meer aanmeldingen van leerlingen zijn dan geplaatst kunnen worden, andere scholen hebben te maken met dalende of sterk schommelende aanmeldingen. Sommige scholen hebben ruim voldoende middelen, terwijl andere scholen een zeer strak kostenregime moeten handhaven om aan de gestelde begrotingseisen te voldoen.

VOH Totaal	Begroot 2024	1e prognose 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
FTE incl. TUF	1.462	1.476	1.439	1.380	1.361	1.358	1.353
Leerlingaantal 1 okt. t-1	14.995	15.060	14.772	14.587	14.470	14.298	14.275
€ x 1.000							
Rijksbijdragen	176.972	186.221	189.244	188.792	192.125	196.321	202.655
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2.663	2.952	3.335	3.369	3.373	3.388	3.402
Overige baten	6.557	7.205	7.788	8.541	8.069	8.138	8.218
Totale baten	186.192	196.378	200.367	200.702	2.007.002	207.847	214.275
Personeelslasten	153.312	161.725	163.157	162.434	164.257	168.300	172.312
Afschrijvingen	3.277	3.300	3.956	4.119	4.048	4.111	4.150
Huisvestingslasten	14.881	15.492	15.948	15.948	15.925	16.021	16.143
Overige lasten	20.805	21.604	23.944	23.944	22.359	23.137	23.226
Totale lasten	192.275	202.121	207.742	206.444	206.589	211.569	215.830
Financiële baten en lasten	-782	-1.924	-923	-622	-572	-422	-322
Resultaat exploitatie	-5.301	-3.819	-6.452	-5.120	-2.449	-3.300	-1.234
Mutatie bestemmingsreserve	10.510	11.389	5.374	2.268	1.556	1.988	1.912
Tgv/tlv weerstandsvermogen	5.209	7.570	-1.078	-2.853	-894	-1.312	678
Incidenteel resultaat	23						
Structureel resultaat	5.232	7.570	-1.078	-2.853	-894	-1.312	678

In onderstaand overzicht zijn de structurele exploitatieresultaten van de scholen opgenomen, evenals de ontwikkeling van het weerstandsvermogen per school.

Structureel resultaat per school MJB 25-29	2024 begroting	2024 prognose	2025	2026	2027	2028	2029
Dalton	-107.713	-310.636	-29.211	11.577	140.516	230.475	318.264
Einder	43.622	91.931	121.369	46.539	59.018	110.852	116.713
Haganum	-24.943	-26.591	-63.787	-211.773	-127.265	-112.555	90.928
Haags Montessori Lyceum	63.220	166.589	-15.571	99.569	201.374	295.020	424.559
Johan de Witt Scholengroep	3.418.118	5.855.252	4.138.251	1.548.497	1.280.273	369.340	605.032
Lyc Ypenburg	-289.866	-343.535	-202.366	-140.032	-148.503	-266.347	79.566
Maerlant	60.885	-499.423	-144.339	-92.092	35.726	198.503	387.322
Maris	212.299	-421.684	-728.560	-260.883	260.582	253.492	597.416
Rijswijk Lyc/ VVC	558.744	909.429	-1.161.596	-955.704	-815.498	-939.087	-645.797
Segbroek	-769.824	-707.254	-1.174.723	-701.885	127.589	386.335	514.308
Subtotaal 10 scholen	3.164.542	4.714.078	739.467	-656.187	1.013.812	526.028	2.488.311
BSB	2.067.529	2.856.200	-1.817.576	-2.196.348	-1.907.365	-1.837.727	-1.809.962
Totaal VOH	5.232.071	7.570.278	-1.078.109	-2.852.535	-893.553	-1.311.699	678.349

(*) Voor RL/VVC zijn afspraken gemaakt voor de inzet van STOA-middelen.

Weerstandsvermogen perschool MJB 25-25	Weerstandsvermogen begroot 2024	Weerstandsvermogen prognose 2024	Weerstandsvermogen 2025	Weerstandsvermogen 2026	Weerstandsvermogen 2027	Weerstandsvermogen 2028	Weerstandsvermogen 2029							
Dalton	7,62%	750.314	5,33%	537.875	4,76%	508.663	4,78%	520.240	5,88%	660.756	7,68%	891.231	10,08%	1.209.495
Einder	-11,26%	-523.760	-7,17%	-346.796	-4,55%	-225.427	-3,57%	-178.888	-2,32%	-119.871	-0,17%	-9.018	1,96%	107.695
Haganum	21,18%	1.692.125	21,47%	1.736.166	18,57%	1.672.379	16,42%	1.460.606	15,04%	1.333.341	13,28%	1.220.786	13,86%	1.311.714
Haags Montessori Lyceum	5,38%	826.961	5,25%	830.888	4,94%	815.317	5,37%	914.886	6,35%	1.116.260	7,77%	1.411.280	9,79%	1.835.839
Johan de Witt Scholengroep	51,03%	21.125.480	53,58%	24.673.179	62,00%	28.811.431	69,45%	30.359.927	74,84%	31.640.200	76,10%	32.009.540	75,27%	32.614.572
Lyc Ypenburg	15,42%	1.889.898	16,54%	2.121.757	15,15%	1.919.390	14,87%	1.779.358	13,90%	1.630.855	11,67%	1.364.509	11,84%	1.444.074
Maerlant	1,84%	198.080	-1,47%	-161.174	-2,62%	-305.513	-3,32%	-397.605	-2,92%	-361.879	-1,28%	-163.376	1,70%	223.947
Maris	13,83%	4.924.776	11,59%	4.257.240	9,64%	3.485.680	8,96%	3.224.797	9,18%	3.485.379	9,49%	3.738.871	10,65%	4.336.287
Rijswijk Lyc/VVC	20,94%	3.950.690	21,64%	4.380.669	17,77%	3.219.073	13,44%	2.263.369	8,82%	1.447.871	3,10%	508.784	-0,82%	-137.013
Segbroek	14,72%	3.402.198	16,24%	3.965.995	11,43%	2.791.272	8,15%	2.089.387	8,20%	2.216.975	9,30%	2.603.310	10,84%	3.117.618
Subtotaal 10 scholen	21,26%	38.236.762	22,10%	41.995.799	22,39%	42.692.265	22,36%	42.036.077	22,58%	43.049.887	22,39%	43.575.917	22,96%	46.064.228
BSB		548.828		2.094.400		276.824		-1.919.524		-3.826.889		-3.757.251		-5.567.213
Totaal VOH	19,75%	38.785.590	22,45%	44.090.199	21,45%	42.969.089	19,99%	40.116.553	19,27%	39.222.998	19,16%	39.818.666	18,90%	40.497.015

Koers en STOA 2025 - 2029

Bovenstaande begrotingen van de scholen zijn vastgesteld door het CvB.

In de BSB-regel zijn twee onderdelen opgenomen. Ten eerste de begroting van het BSB, waarin kosten voor formatie, inhuur van expertise, accountant en adviseurs, huisvesting van het bureau en groot onderhoud van de scholen zijn opgenomen. Ten tweede is op deze regel een budgetreservering voor de uitvoering van de Koers 2025 – 2029 en STOA 2025-2029 opgenomen. Een aantal posten is reeds toegekend in de begroting 2025, bij de overige posten betreft het een budgetreservering STOA 2025-2029.

Stimulerings- en ontwikkelagenda STOA x € x 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Stagevergoedingen 9 scholen	283	293	293	293	293	1.453
Opleidingsschool vaste voet 9 scholen	180	180	180	180	180	900
Bovenbouwreis compensatie 6 scholen	528	528	528	528	528	2.642
Compensatie subsidie Brugfunctionaris Lyceum Ypenburg	120	120	70	0	0	310
Bijdrage Mercurius project Lyceum Ypenburg	98	0	0	0	0	98
Subtotaal 1 opgenomen STOA bijdragen schoolbegrotingen	1.209	1.121	1.071	1.001	1.001	5.403
Uitvoering schoolplan RL/VVC en transitie	pm	2.281	2.281	pm	pm	4.562
Benodigde transitie van scholen met dalende leerlingpopulaties en/of scholen met minimale subsidie-inkomsten + overige STOA initiatieven	500	800	900	1.500	1.500	5.200
Subtotaal 2	500	3.081	3.181	1.500	1.500	9.762
Totaal STOA reservering	1.709	4.202	4.252	2.501	2.501	15.165

De opgenomen budgetten (subtotaal 1) betreffen budgetten die toegekend zijn aan de scholen voor stagevergoedingen studenten, tegemoetkoming van kosten voor opleidingsscholen en het faciliteren bovenbouwreizen leerlingen. Dit wordt bekostigd door de inzet van de STOA-middelen (voorheen STIF). Afgesproken is dat de inzet van deze budgetten (inhoudelijk en financieel) na 2 jaar wordt geëvalueerd. Op dat moment kan besloten worden dat de inzet wordt beëindigd of gewijzigd.

De reservering in de jaren 2025 – 2029 is bedoeld om invulling te geven aan het koersplan én de gewenste solidariteit met en tussen de scholen (subtotaal 2). Vanuit deze gedachte is in het verleden een aanvraag van RL/VVC gehonoreerd. De verwachting is dat ook andere scholen de komende periode aanspraak zullen maken op deze reservering, omdat er transitie nodig zijn ten gevolge van dalende/wijzigende leerlingpopulaties (afvloeiing personeel) of door het wegvallen van subsidies, terwijl de onderliggende vraagstukken niet uit de school verdwijnen. Zo is bijvoorbeeld de zorgbehoefte op scholen hoger dan vóór Corona, terwijl de NPO-subsidie weggevallen zijn.

Met deze budgetreservering bouwen we het bovenmatig vermogen af. Er blijft na de afbouw voldoende eigen vermogen beschikbaar om fluctuaties en risico's in de exploitatie op te vangen.

B.1 Financiële toelichting op stichtingsniveau

Rijksbijdragen

De totale rijksbijdragen volgen een patroon dat overeenkomt met de ontwikkeling van het leerlingenaantal en de verwachte indexering van de lumpsum.

Aantal leerlingen op teldatum inclusief vavoleerlingen	Totaal	Dalton	Einder	Haganum	HML	JWS	Lyceum Ypenburg	Maerlant	Maris	RL/VVC	Segbroek
1 oktober 2012	11.791	990	254	753	937	1.427	1.196	745	1.910	1.261	2.318
1 oktober 2013	12.148	996	267	777	948	1.464	1.310	831	1.910	1.348	2.297
1 oktober 2014	12.519	993	290	776	940	1.506	1.362	892	2.032	1.445	2.283
1 oktober 2015	12.891	999	291	761	910	1.618	1.414	961	2.120	1.478	2.339
1 oktober 2016	13.234	992	303	795	969	1.696	1.454	1.003	2.254	1.477	2.291
1 oktober 2017	13.576	990	284	829	1.103	1.752	1.443	1.046	2.413	1.456	2.260
1 oktober 2018	13.866	998	248	802	1.245	1.798	1.446	1.054	2.608	1.444	2.223
1 oktober 2019	14.091	998	235	814	1.405	1.896	1.403	1.070	2.694	1.442	2.134
1 oktober 2020	14.263	1.012	210	831	1.539	1.999	1.312	1.112	2.764	1.423	2.061
1 oktober 2021	14.436	1.029	203	840	1.682	2.039	1.319	1.139	2.832	1.367	1.986
1 oktober 2022	14.898	1.031	200	829	1.681	2.497	1.293	1.125	2.826	1.363	2.053
1 oktober 2023	15.048	1.030	222	813	1.670	2.662	1.209	1.118	2.836	1.278	2.210
1 oktober 2024	14.772	1.030	223	815	1.610	2.662	1.150	1.130	2.708	1.213	2.231
1 oktober 2025	14.587	1.030	223	815	1.610	2.486	1.125	1.130	2.763	1.108	2.297
1 oktober 2026	14.470	1.030	226	815	1.610	2.354	1.063	1.130	2.841	1.048	2.353
1 oktober 2027	14.298	1.030	230	815	1.610	2.221	1.022	1.130	2.865	1.012	2.363
1 oktober 2028	14.275	1.030	230	815	1.610	2.221	1.028	1.130	2.865	997	2.349
1 oktober 2029	14.246	1.030	230	815	1.610	2.205	1.040	1.130	2.860	997	2.329
Index leerlingengroei 2024 t.o.v. 2023	98	100	100	100	96	100	95	101	95	95	101

Het aantal leerlingen laat de komende jaren een kleine daling zien van (2029 versus 2024) van 3,6%. De belangrijkste reden hiervan is de verwachting dat bij Johan de Witt het aantal leerlingen (waarvan het overgrote deel ISK-leerlingen) met circa 460 terugloopt. Ook Lyceum Ypenburg en Rijswijks Lyceum/VVC voorzien een daling in het aantal leerlingen. De andere scholen behouden een constant leerlingenaantal of voorzien nog een lichte stijging, grotendeels bepaald door de capaciteit van de huisvesting. Het Segbroek College zag in 2023 een grote stijging en verwacht deze stijgende lijn tot en met 2027 door te zetten.

Overige subsidies OCW - NPO

De NPO-inkomsten zijn ontvangen tot en met 2023, terwijl de uitgaven zich uitstrekken tot en met 2025. De volgende tabel laat de beschikkingen en de bestedingen per school zien van de subsidie Nationaal Programma Onderwijs.

NPO	Subsidie 2021	Subsidie 2022	Subsidie 2023	NPO Nieuwkomers	Totaal subsidie NPO	Realisatie kosten 2021	Realisatie kosten 2022	Realisatie kosten 2023	2e prognose 2024 (verwacht)	Begroet 2025	Totaal uitgaven
<i>€ x 1.000</i>											
Dalton Den Haag	709	351	492	10	1562	213	549	468	274	59	1562
De Einder	147	493	329	3	972	74	279	331	288		972
Gymnasium Haganum	582	287	401	29	1299	145	363	205	327	258	1299
HML	1078	573	802		2453	326	940	1187			2453
JWS	1254	4063	2947		8263	237	3135	3311	4375	1093	12152
JWS nieuwkomers				5687	5687		1409	389			1798
Lyceum Ypenburg	919	652	753	16	2340	283	773	481	437	366	2340
Maerlant-Lyceum	780	389	545		1714	309	723	380	301		1714
Maris College	1936	2423	2218	13	6590	136	2121	2127	1090	1115	6590
Rijswijks Lyceum/van Vredenburg College	996	2689	1944	8	5637	421	2073	1670	1453	20	5637
Segbroek College	1444	1501	1418	5	4368	477	1688	1059	1144		4368
Totaal NPO	9845	13420	11849	5771	40884	2621	14054	11609	9689	2911	40884

De overheid heeft in 2021 het NPO aangekondigd, bedoeld om de achterstanden door Corona weg te werken. In de jaren 2021 t/m 2023 zijn de middelen verstrekt; t/m 2025 kunnen de middelen besteed worden. Elke school heeft een NPO-plan opgesteld, bedoeld om de achterstanden voor de leerlingenpopulatie weg te werken. Deze plannen worden jaarlijks gemonitord en aangepast op basis van de evaluatie.

VO Haaglanden ontving in totaal EUR 40,8 mln. In 2023 zijn de laatste NPO-gelden ontvangen die vervolgens voor een aanzienlijk deel nog uitgegeven worden in 2024 en 2025; hetgeen verklaart waarom de resultaten over deze jaren negatief zijn. De scholen zetten de NPO-middelen resultaat-neutraal in: de lasten zijn gelijk aan de baten. Het resultaat van NPO wordt gerealiseerd op VOH-niveau. De ontvangen, maar nog niet uitgegeven, middelen zijn in een bestemmingsreserve NPO opgenomen.

Overige subsidies OCW - Basisvaardigheden

De subsidie Basisvaardigheden is toegekend aan de scholen op basis van hun positie op de CBS-indicator voor onderwijsachterstanden. De scholen die geen subsidie hebben gekregen moeten wel aan dezelfde normen voldoen.

Hieronder zijn de verstrekte subsidies per school opgenomen, aangevuld met de geplande besteding.

Basisvaardigheden	Beschikking 2022 (In te zetten tm Juli 2024)	Beschikking 2023 (In te zetten tm Juli 2025)	Beschikking 2024 (In te zetten tm Juli 2026)	Totaal subsidie Basisvaardigheden	Reëlsatie 2022	Reëlsatie 2023	Prognose 2024 (verwacht)	Begroot 2025	Begroot 2026	Totaal uitgaven Basisvaardigheden
€ x 1.000										
De Einder		201		201		35	107	59		201
Johan de Witt	95	1762		1857	3	363	867	623		1857
Lyceum Ypenburg		1317		1317		154	653	510		1317
Maris College	1115	1900		3015		803	1593	620		3015
Rijswijks Lyceum/VVC		1365		1365		152	815	398		1365
Segbroek College	814	1290		2103	191	843	693	376		2103
Haganum			829	829			150	405	274	829
Totaal	2024	7835	829	10687	195	2349	4879	2992	274	10687

Overige subsidies OCW - Werkdrukmiddelen

Voor de subsidie Werkdrukverlichting zijn er door de medezeggenschap van alle scholen plannen gemaakt die worden uitgevoerd.

Totaal kosten

De personeelskosten fluctueren zoveel mogelijk in lijn met de beschikbare middelen. Een aanzienlijk deel van de middelen voor NPO en Basisvaardigheden is geïnvesteerd in het aantrekken van extra onderwijsondersteunend personeel. Sommige scholen hebben ervoor gekozen om het personeel dat betrokken is bij het NPO-programma (deels) aan te houden na afloop van het NPO-programma, op voorwaarde dat dit financieel haalbaar is.

De afschrijvingen vloeien voort uit de investeringen, onder andere in de ventilatie van de klaslokalen.

C. Investerings

Onderstaand het overzicht van investeringen zoals opgenomen in de meerjarenbegroting.

Investerings 2025 (boven de € 20.000)	ICT	Inventaris	Leermiddelen	Renovatie/ verbouw	Nieuwbouw	Totaal 2025
Dalton Den Haag	€ 49.000	€ 267.000		€ 62.000		€ 378.000
Praktijkschool de Einder				€ 50.000		€ 50.000
Gymnasium Haganum		€ 180.000		€ 190.000		€ 370.000
Haags Montessori Lyceum	€ 32.876					€ 32.876
Johan de Witt Scholengroep	€ 897.500	€ 3.110.000				€ 4.007.500
Lyceum Ypenburg	€ 141.000	€ 30.000				€ 171.000
Maertlant Lyceum	€ 20.000			€ 30.000		€ 50.000
Maris College	€ 750.000	€ 200.000		€ 200.000		€ 1.150.000
Rijswijks Lyceum/ VVC	€ 302.000	€ 30.000				€ 332.000
Segbroek College	€ 30.000	€ 589.000		€ 223.500		€ 842.500
subtotaal 10 scholen	€ 2.222.376	€ 4.406.000	€ 0	€ 755.500	€ 0	€ 7.383.876
BSB						€ 0
Totaal scholen en BSB	€ 2.222.376	€ 4.406.000	€ 0	€ 755.500	€ 0	€ 7.383.876

Totaal investeringen per jaar (VOH Totaal, boven de € 20.000)	2025	2026	2027	2028	2029	totaal 25-29
ICT	€ 2.222.376	€ 1.537.000	€ 1.574.000	€ 1.677.396	€ 827.000	€ 7.837.772
Inventaris	€ 4.406.000	€ 280.000	€ 1.274.500	€ 120.000	€ 200.000	€ 6.280.500
Leermiddelen	€ 0			€ 320.611		
Renovatie/verbouw	€ 755.500	€ 430.000	€ 390.000	€ 150.000	€ 6.150.000	€ 7.875.500
Nieuwbouw	€ 0			€ 1.050.000	€ 4.000.000	€ 5.050.000
totaal	€ 7.383.876	€ 2.247.000	€ 3.238.500	€ 3.318.007	€ 11.177.000	€ 27.364.383

Toelichting:

- Voor de investeringen in 2025 zijn business cases opgesteld, die door het CvB zijn getoetst op doelmatigheid. Deze investeringen lopen deels door in 2026.
- In 2028 koopt een aantal scholen boeken waarop afgeschreven wordt in 4 jaar
- In 2028 en 2029 is investeringsruimte gereserveerd voor de nieuwbouw van Maris Waldeck, HML en een Kunstcampus.

D. Toelichtingen en financiële samenvatting op schoolniveau

Dalton Den Haag heeft in de periode t/m 2025 moeite om met de beschikbare bekostiging een positief structureel resultaat te draaien. De school kan met haar leerlingpopulatie nauwelijks aanspraak maken op aanvullende subsidies. Door geplande interventies is het begrotingsresultaat vanaf 2027 toch weer positief. Daarmee wordt Dalton Den Haag een duurzaam, financieel gezonde school. Het sluitend krijgen van de begroting is het gevolg van het verminderen van het aantal docenten en ondersteunend personeel, door het fors verlagen van de taakuren, personeelsleden die met pensioen gaan worden slechts gedeeltelijk vervangen (bijvoorbeeld door het combineren van de vakken tekenen en handvaardigheid in een nieuw vak) en/ of vervangen door medewerkers in lagere schalen. Concreet betekent dit dat er wordt gestuurd op een OP van 61 fte en een OOP van 12 fte.

Dalton blijft inzetten op het bevorderen van zelfstandigheid en ontwikkeling van leerlingen o.a. door coachend mentoraat, kleine havo klassen in leerjaar 2 en 3, leerlingbegeleiding op maat en ontwikkeling van de Kleine(re) Daltonkernwaarden. Dalton gaat uit van een stabiel leerlingaantal van 1030 leerlingen.

De Einder heeft te maken met de grote impact van het wegvallen van twee grote additionele subsidies; NPO in 2024 en Basisvaardigheden in 2025. Anderzijds is er sprake van nieuwe subsidies, namelijk de subsidie brugfunctionaris (EUR 120.000 per kalenderjaar) en ESF-subsidie (EUR 99.375 in 2025). De subsidie Brugfunctionaris wordt ingezet voor een project in samenwerking met de SGK, gericht op participatie (in het verenigingsleven en de buurt) door leerlingen en ouders. De Einder slaagt er - na jaren van negatieve resultaten - in om positieve resultaten te begroten. De formatie en het uitgavenpatroon sluiten de komende begrotingsperiode mooi aan bij de baten zonder daarbij de inhoudelijke doelstellingen uit het oog te verliezen. Praktijkschool de Einder heeft nu een gezonde financiële koers die in 2029 moet leiden tot een positief weerstandsvermogen.

Inhoudelijke speerpunten zijn het ontwikkelen van een didactisch kader, het uitbreiden en verbeteren van profielen (o.a. aanbieden van sportprofiel, fiets- en autotechniek), het starten met het vak Engels in de onderbouw en een inductietraject voor nieuw personeel met als doel personeel te behouden. Het leerlingaantal van de Einder ligt rond de 225 met een (gewenste) toename naar 230 vanaf 2028. Aandachtspunt is het teruglopend aantal leerlingen dat regionaal een advies ontvangt voor het Praktijkonderwijs. Tegelijkertijd streeft de school in het kader van het bevorderen van inclusie ook naar schoolgrensoverstijgende samenwerking met VSO, andere vmbo's en met het MBO. Dit kan mede bijdragen aan een financieel duurzaam gezond perspectief.

Gymnasium Haganum koerst op een stabiel leerlingaantal van 815 leerlingen en werkt de komende jaren met een relatief hoge formatie. Haganum beoogt met deze formatie te voldoen aan goed personeelsbeleid, bijvoorbeeld door klassen relatief klein te houden en/of collega's meer tijd te geven voor onderwijsontwikkeling. De school zet de komende jaren in op bestrijding kansenongelijkheid (gratis huiswerkbegeleiding), inclusief onderwijs (balansklas) en op verdere versterking van cyclisch werken en het creëren/stimuleren van een onderzoekscultuur bij docenten en secties. De balansklas is een nieuwe voorziening om leerlingen die om diverse (sociale, medische of psychische) redenen niet in de reguliere les kunnen zijn, wel onderwijs te bieden op school. De balansklas voorziet in een behoefte van leerlingen (en ouders) om onderwijs op school te kunnen blijven volgen en werkt hopelijk tevens ontlastend en ondersteunend voor docenten, mentoren en afdelingsleiders.

Haganum investeert de komende jaren in het gebouw, waarbij de ruimte die het gebouw biedt, efficiënter benut wordt en er bovendien voldaan wordt aan bepaalde basale eisen op sanitair gebied.

De (extra) formatieve inzet wordt in eerste instantie bekostigd uit resterende NPO-gelden (2025) en voor een deel uit de basisvaardighedensubsidie (2025 en 2026). Vanaf 2026 is er sprake van een daling in het ondersteunend personeel van circa 1 fte in 2026 en 0,5 fte in 2027. Ook worden collega's die met pensioen gaan vervangen door medewerkers in lagere salarisschalen.

De begrote tekorten in de periode 2025-2028 worden gedekt vanuit het hoge weerstandsvermogen van de school, in 2029 is er sprake van een positief financieel resultaat.

Haags Montessori Lyceum (HML) beoogt de komende jaren een stabiel leerlingaantal te hebben van 1610 leerlingen en een gelijkblijvende formatie van 131 fte. Om tot een sluitende begroting te komen- ook na het wegvallen van de NPO-subsidie vanaf 2025 - is een aantal keuzes gemaakt. Zoals het fors terugbrengen van inhuur, het terugbrengen van het aantal reizen, maar ook lagere afschrijvingslasten en afnemende onderhoudslasten vooruitlopend op de beoogde nieuwbouw in 2029. HML begroot vanaf 2026 positieve financiële resultaten.

Het onderwijs van HML is volop in beweging met de focus op (verbeteren van de) leskwaliteit, basisvaardigheden, vrijheid in gebondenheid en toetskwaliteit. Voorop staat dat HML de kwaliteit van het onderwijs wil behouden en verbeteren o.a. door het trainen van docenten op het gebied van didactisch coachen en door de inzet van gedachtengoed van de transformatieve school. HML neemt deel aan de pilot onderwijstijd.

Johan de Witt Scholengroep (JWS) verwacht deze begrotingsperiode een (stapsgewijze, maar forse) leerlingdaling; de school gaat van 2.662 leerlingen in 2025 naar 2.221 leerlingen in 2028. De verwachting van JWS is dat het aantal nieuwkomers (ISK-leerlingen) afneemt door politieke ontwikkelingen rond migratie en dat een aantal leerlingen overstappen naar de Islamitische school nu deze gaat uitbreiden. In de meerjarenbegroting zijn de effecten van leerlingafname verwerkt; minder bekostiging en minder formatie. Johan de Witt is in staat de formatie te reduceren door het terugbrengen van inhuur en ondersteunend personeel. De formatie loopt terug van 278 fte in 2025 naar 268 fte in 2029.

In 2025 lopen twee grote subsidies af; NPO en Basisvaardigheden. JWS heeft voldoende reguliere- en nieuwkomersbekostiging en past uitgaven aan zodat er ook op termijn positieve financiële resultaten worden verwacht.

Door diverse investeringen nemen afschrijvingslasten toen, anderzijds nemen kosten voor scholing van personeel af door een dalend leerlingaantal en afnemende formatie.

Op de Johan de Witt Scholengroep betekent kwalitatief goed onderwijs dat elke leerling nauwkeurig in beeld is, hun ontwikkeling zorgvuldig wordt gevolgd en er doelgericht wordt gewerkt aan het behalen van een diploma op het hoogst haalbare niveau. In het schooljaar 2024-2025 zal de nadruk liggen op het verbeteren van de leskwaliteit en resultaten, het verminderen van het verzuim door leerlingen. Sinds juli 2024 is de Johan de Witt Scholengroep de eerste geaccrediteerde openbare MYP-school in Nederland (Middle Years Program van het IB-onderwijs). In 2024-2025 wordt het MYP verder uitgebreid met internationale onderwijsprogramma's, gericht op curriculumontwikkeling, personeelswerving en beleidsvorming.

Lyceum Ypenburg verwacht dat het leerlingaantal verder terugloopt de komende jaren en heeft te maken met de impact van het wegvallen van twee grote additionele subsidies; NPO in 2024 en Basisvaardigheden in 2026. Zowel het teruglopende leerlingaantal als het afnemen van additionele subsidies zijn impactvol voor de meerjarenbegroting.

De formatie loopt vanaf 2025 - noodgedwongen- terug met circa 8 fte naar 101 fte en neemt in de jaren erna stapsgewijs af tot circa 85 fte.

Lyceum Ypenburg heeft een aantal jaren negatieve structurele resultaten begroot, maar heeft ruimte om dat op te vangen met het hoge weerstandsvermogen. Ook zijn er nog diverse maatregelen die genomen kunnen worden indien andere scenario's zich voordoen. Deze maatregelen zijn niet verwerkt in deze meerjarenbegroting (zoals aanpassen van de lessentabel, duur van de lessen, organisatie van ons onderwijs, splitsingsnorm en taakbeleid).

In de periode 25-29 staat kwalitatief goed onderwijs met eerlijke kansen centraal. Hierbij wordt gefocust op goede lessen, schoolbrede aandacht voor de basisvaardigheden, het accent op talent, onderwijskundige doorlopende leerlijnen, het bevorderen van de motivatie en het eigenaarschap ten gunste van de doorstroom en het terugdringen van de tussentijdse uitstroom, de examenresultaten en de samenwerking binnen en tussen de secties. De school verkent scenario's om in te spelen op de voorziene leerlingdaling en ook op langere termijn een duurzaam financieel gezond perspectief te hebben.

Maerlant Lyceum heeft in de periode 2025-2029 drie accenten; wereldburgerschap, duurzaamheid en leerlingbegeleiding en deze zijn verweven in de meerjarenbegroting. Voor wereldburgerschap is Erasmus+ subsidie ontvangen, die in 2025 volledig besteed wordt. Maerlant heeft de volledige NPO-subsidie in 2024 besteed.

De school kan met haar leerlingpopulatie nauwelijks aanspraak maken op aanvullende subsidies. Het lukt Maerlant-Lyceum toch om vanaf 2027 een positief begrotingsresultaat te halen en dat zet door in de daaropvolgende jaren. Dit wordt gerealiseerd door het terugbrengen van de formatie door minder inhuur en het niet of slechts gedeeltelijk vervangen van medewerkers die met pensioen gaan. De school koerst op een stabiel aantal leerlingen van 1130, omdat dit het maximumaantal leerlingen is dat kan worden gehuisvest in het monumentale gebouw.

Vanuit het verleden heeft Maerlant een negatief weerstandsvermogen waarvan de positie verder is verslechterd door een hoog ziekteverzuim in 2024 en daarmee samenhangende (vervangings)kosten in 2024. De verwachting is dat vanaf 2029 het weerstandsvermogen positief is.

Maris College heeft nieuw kwaliteitsbeleid vastgesteld om te werken aan het realiseren en stimuleren van een cultuur gericht op het verbeteren van het onderwijs.

De daling van het aantal leerlingen (2836 leerlingen in 2023 naar 2708 leerlingen in 2024) in combinatie met het wegvallen van additionele subsidies NPO en Basisvaardigheden heeft zijn weerslag op de begrote formatie. In 2024 is er sprake van circa 296 fte, dat loopt vanaf 2025 terug naar een stabiele formatie in 2027 van circa 270 fte. Er wordt voor schooljaar 25-26 en verder per locatie een formatieve taakstelling berekend voor zowel onderwijs- als ondersteunend personeel. De formatieafbouw zal zo veel mogelijk plaatsvinden door natuurlijk verloop en het niet verlengen van tijdelijke contracten of uitbreidingen.

Hoewel er weer een geleidelijke leerlingstijging wordt verwacht vanaf 2026 naar een stabiel leerlingaantal van 2865 vanaf 2028, gaat deze stijging stapsgewijs en is formatieve aanpassing daarop nodig. Dit resulteert in 2025 en 2026 in negatieve financiële resultaten. Om de onttrekking uit het (toereikende) weerstandsvermogen enigszins te temperen, wordt de reserve werkdrukmiddelen (EUR 824.000 opgebouwd in 2022) ingezet om de geleidelijke afbouw te faciliteren.

Rijswijks Lyceum/ Van Vredenburg College zet voortdurend en intensief in op kansengelijkheid en wil het onderwijs zodanig organiseren dat leerlingen in een grootstedelijke omgeving de beste kansen worden geboden om succesvol te zijn in hun onderwijsloopbaan én in de samenleving.

Vijf interventies (van professor Inge de Wolf) vormen daarbij een belangrijk uitgangspunt: Investeer in goede leraren en goede en schoolleiders/ Begeleid of coach leerlingen die dat nodig hebben extra/ Betrek ouders bij het onderwijs/ Maak effectieve zorg en ondersteuning mogelijk/ Vergroot de belevingswereld van leerlingen.

Rijswijks Lyceum/ Van Vredenburg College verwacht een sterke daling van het aantal leerlingen (1291 op 1 oktober 2024, verwacht leerlingaantal op 1 oktober 2029 is 997), waardoor ook de basisbekostiging (lumpsum) sterk terugloopt. Bezien over een periode van 10 jaar (2019 -2029) is daarmee sprake van een daling van circa 30%. Daarnaast is er sprake van het wegvallen van (aanvullende) bekostiging zoals NPO, Basisvaardigheden en praktijkgerichte VMBO GL/TL. De subsidie School en Omgeving blijft ondanks de aangekondigde versmalling in het Regeerprogramma voor de school behouden, maar op basis van een al eerder aangepaste methodiek wel op een substantieel lager niveau dan enkele jaren geleden voorzien.

In deze begroting is de forse (financiële) uitdaging op hoofdlijnen uitgewerkt. Evaluaties van het huidige onderwijsconcept, scenario's voor de dalende leerlingpopulatie en inkomsten moeten nog plaatsvinden. Deze worden in de komende periode uitgevoerd en vervolgens vertaald in een benodigde transitie om te komen tot een onderwijsconcept dat aansluit bij de leerlingpopulatie en dat voor de school op termijn een duurzaam financieel gezond perspectief oplevert. In de voorliggende begroting is de formatie teruggebracht van 127 fte in 2025 naar 106 in 2028. Het getoonde perspectief in de begrotingsjaren 2027-2029 is in deze fase indicatief en dient vooral als early warning.

Segbroek College heeft als speerpunt gekozen voor het verbeteren van de basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en burgerschap. Ook gaat er veel aandacht naar het verder ontwikkelen van de pedagogische lijn en wordt volop ingezet op formatief handelen. Dit alles om het leerrendement van de leerlingen te verbeteren. Het Segbroek College profileert zich sterk met de talentprogramma's. In 2024-2025 volgen ongeveer 800 leerlingen een talentprogramma waarbij ongeveer de helft valt onder het topsporttalentprogramma. In de afgelopen jaren is de sterke profilering als (topsport)talentschool verder geïntensiveerd. Dit heeft duidelijk positieve gevolgen voor de naam, uitstraling en populariteit van de school.

Het leerlingaantal blijft naar verwachting groeien tot 2363 in 2027, daarna wordt een lichte daling/stabilisatie verwacht (het leerlingaantal per 1 okt 2024 is 2231).

In de periode 2025-2028 blijft de formatie stabiel, net onder de 200. Dit is een lichte terugloop die wordt bewerkstelligd door minder inzet van inhuur en het niet of slechts gedeeltelijk vervangen van medewerkers die met pensioen gaan. Maar ook door de optimale/ grotere bezetting van de klassen binnen de bovenbouw van met name het vwo. Hierdoor is er vanaf 2026 minder formatie nodig. Momenteel heeft het Segbroek College een breed aanbod binnen de kleine vwo-bovenbouwklassen.

E. Balans

Hieronder staan de prognoses voor de balans. Door het uitnutten van de bestemmingsreserves voor NPO en Basisvaardigheden in 2024 en 2025 en door de STOA 2025-2029 neemt het totaal eigen vermogen de komende jaren af en wordt het bovenmatig deel van het eigen vermogen door de inzet voor het onderwijs stapsgewijs afgebouwd.

Balans EUR *1.000	31-12-2023 EUR Realisatie	31-12-2024 EUR Prognose	31-12-2025 EUR Prognose	31-12-2026 EUR Prognose	31-12-2027 EUR Prognose
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	20.344	23.390	24.150	22.536	23.636
Financiële vaste activa	160	149	149	149	149
Vaste activa, totaal	20.504	23.539	24.299	22.685	23.785
Vlottende activa	0	0	0	0	0
Vorderingen	7.354	5.552	5.413	4.172	4.436
Liquide middelen	75.172	65.646	53.986	47.964	43.036
Vlottende activa, totaal	82.526	71.197	59.399	52.136	47.472
Activa, totaal	103.031	94.736	83.698	74.820	71.257
	0	0	0	0	0
Passiva	0	0	0	0	0
Eigen vermogen, algemene reserve	36.520	43.652	41.292	37.213	35.321
Eigen vermogen, bestemmingsreserves	23.293	10.838	4.677	3.904	3.902
Voorzieningen	12.457	12.605	12.355	9.630	9.560
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	30.760	27.641	25.374	24.074	22.474
Passiva, totaal	103.031	94.736	83.698	74.820	71.257

Financiële kengetallen

De overheid heeft een aantal financiële signaleringswaarden ontwikkeld waarmee de continuïteit van een onderwijsinstelling gemonitord kan worden.

Deze zien toe op de ontwikkeling van de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en het eigen vermogen. Het verloop van deze signaleringswaarden ziet er op basis van de voorliggende begroting als volgt uit voor VO Haaglanden:

Kengetallen financiële positie ratio's	Norm	2024	2025	2026	2027
Solvabiliteit	nvt	52,28%	53,25%	54,34%	55,04%
Solvabiliteit inclusief voorzieningen	30%	67,23%	68,56%	67,39%	68,46%
Liquiditeit (current ratio)	intern > 1% sector > 0,75%	3,05	3,18	3,07	3,17
Rentabiliteit ten opzichte van bedrijfsopbrengsten inclusief rentebate >0 (3 jaren)		-1,89%	-3,39%	-2,82%	-1,98%

De rentabiliteit is in alle jaren negatief vanwege het verminderen van het bovenmatig vermogen.

Normatief eigen vermogen

De overheid heeft een signaleringswaarde voor het eigen vermogen vastgesteld waarmee berekend wordt hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling redelijkerwijs nodig heeft voor een gezonde bedrijfsvoering.

Norm OCW	EUR * 1.000	2024	2025	2026	2027
Normatief eigen vermogen		29.899	33.432	34.209	32.738
Publiek eigen vermogen		44.090	42.969	40.117	39.223
Verschil		14.191	9.537	5.907	6.485
Bestemmingsreserve NPO		2.911	-	-	-
Bestemmingsreserve SHRM		3.676	2.404	1.990	2.088
Overige BR		-	-	-	-
Bovenmatig na NPO en SHRM		7.604	7.133	3.917	4.396
Bovenmatig na aftrek alle BR		7.604	7.133	3.917	4.396

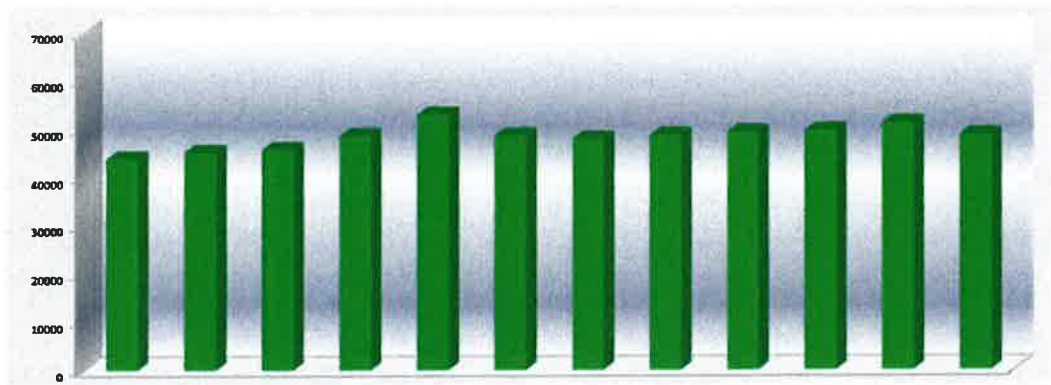
Als het eigen vermogen hoger is dan de vastgestelde norm dan wordt dat als bovenmatig bestempeld en wordt de onderwijsinstelling geacht daar een bestedingsplan voor te maken. Het bestedingsplan is door VOH vertaald in een STOA 2025-2029. Zoals in bovenstaande tabel af te lezen is daalt het bovenmatig vermogen in 2027 naar EUR 4,4 miljoen door de inzet van de STOA.

F. Liquiditeitsbegroting

Bovenstaande is uitgewerkt in een liquiditeitsbegroting voor 2025 en 2026. Er is naar verwachting de komende jaren geen vreemd vermogen nodig.

2025

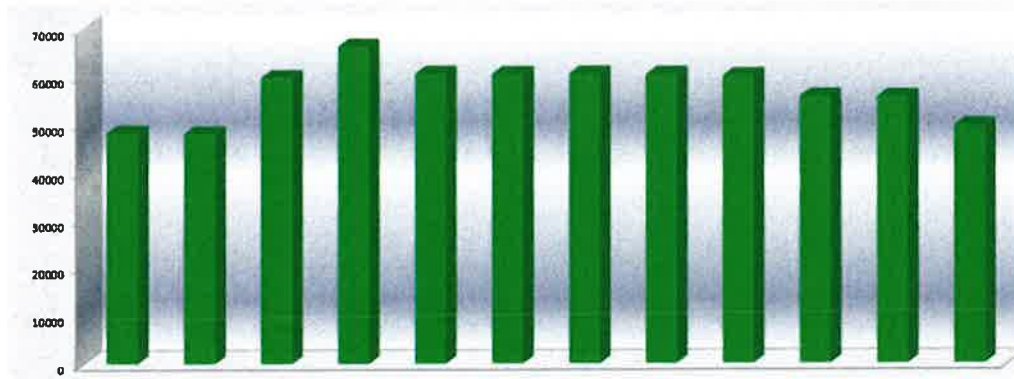
(Alle bedragen x € 1.000,-)

	jan-25	feb-25	mrt-25	apr-25	mei-25	jun-25	jul-25	aug-25	sep-25	okt-25	nov-25	dec-25
Saldo bankrekening begin maand	55878	43813	45154	45779	48536	52909	48582	47842	48841	49238	49657	51133
Totaal uitgaven	25388	13876	14011	13736	19040	19618	14635	14156	14011	13736	13736	19539
Totaal inkomsten	13303	15217	14637	16482	23413	14588	13892	14965	14005	14058	15312	17058
Saldo bankrekening einde maand	43813	45154	46779	48536	52909	48582	47842	48841	49238	49657	51133	48000

2026

(Alle bedragen x € 1.000,-)

	jan-26	feb-26	mrt-26	apr-26	mei-26	jun-26	jul-26	aug-26	sep-26	okt-26	nov-26	dec-26
Saldo bankrekening begin maand	53562	48110	47987	59702	66164	60456	60333	60379	60256	59934	55578	55455
Totaal uitgaven	21657	14975	14975	14975	20560	14975	16158	14975	15175	20560	14975	20793
Totaal inkomsten	16204	14852	26690	21437	14852	14852	16204	14852	14852	16204	14852	14852
Saldo bankrekening einde maand	48110	47987	59702	66164	60456	60333	60379	60256	59934	55578	55455	49514

G. Medewerkers en gebouwen

1. Medewerkers

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de begrote bestuursformatie inclusief BSB.

overzicht bestuursformatie gemiddeld per jaar	2025	2026	2027	2028	2029
FTE inzet directie scholen	29,8	29,8	29,8	29,8	29,8
FTE Inzet OP scholen	1.025,1	992,5	979,8	978,9	976,7
FTE inzet OOP scholen	323,1	299,2	294,3	293,3	290,5
<i>subtotaal 10 scholen</i>	<i>1.378,0</i>	<i>1.321,5</i>	<i>1.303,9</i>	<i>1.302,0</i>	<i>1.297,0</i>
FTE inzet directie BSB	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
FTE Inzet OP BSB	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
FTE inzet OOP BSB	27,6	28,8	27,9	27,0	26,9
<i>subtotaal BSB</i>	<i>30,1</i>	<i>31,3</i>	<i>30,4</i>	<i>29,5</i>	<i>29,4</i>
TOTAAL VO Haaglanden	1.408,1	1.352,8	1.334,3	1.331,5	1.326,4

Het aantal FTE fluctueert vooral door de inzet van formatie voor de subsidies NPO en Werkdrukvermindering. Sommige scholen kiezen ervoor om, na afloop van de NPO-middelen, de formatie (deels) langer in stand te houden ten behoeve van de onderwijskwaliteit maar anderen moeten de formatie afbouwen. Het personeelsverloop op sommige scholen is hoog (>20%) waardoor afbouw een natuurlijk verloop kent. Tegelijkertijd blijft het vinden van nieuwe docenten een uitdaging.

Op het BSB is in de komende jaren sprake van een relatief fors aantal medewerkers die met pensioen gaan. In de begroting start de benodigde vervanging veelal net vóór het vertrek van deze medewerkers.

Totaal 10 scholen leerlingen per FTE , gemiddeld per jaar	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal FTE inzet	1.378,0	1.321,5	1.303,9	1.301,9	1.297,1
Totaal aantal leerlingen	14.587	14.470	14.298	14.275	14.246
Gemiddeld aantal leerlingen per FTE	10,6	10,9	11,0	11,0	11,0

Leerlingen per FTE per school	2025	2026	2027	2028	2029
Dalton Den Haag	13,6	13,8	13,9	13,9	13,9
Praktijkschool de Einder	5,3	5,4	5,4	5,3	5,3
Gymnasium Haganum	13,3	13,4	13,6	13,6	13,6
Haags Montessori Lyceum	12,2	12,3	12,3	12,3	12,3
Johan de Witt Scholengroep	9,4	9,1	8,7	8,7	8,7
Lyceum Ypenburg	11,6	11,7	11,8	12,1	12,3
Maerlant Lyceum	13,0	13,1	13,2	13,3	13,3
Maris College	10,0	10,9	11,0	10,9	10,9
Rijswijks Lyceum/ VVC	7,8	8,8	9,2	9,3	9,4
Segbroek College	11,5	11,9	11,9	11,8	11,8

Totaal 10 scholen leerlingen per FTE OP (gemiddeld per jaar)	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal FTE inzet OP	1025,14	992,48	979,77	978,83	976,73
Totaal aantal leerlingen	14.587	14.470	14.298	14.275	14.246
Gemiddeld aantal leerlingen per FTE OP	14,2	14,6	14,6	14,6	14,6

Leerlingen per FTE OP per school	2025	2026	2027	2028	2029
Dalton Den Haag	16,6	16,7	16,7	16,8	16,8
Praktijkschool de Einder	15,3	15,6	15,8	15,2	14,6
Gymnasium Haganum	18,3	18,4	18,5	18,5	18,5
Haags Montessori Lyceum	16,7	16,7	16,7	16,7	16,7
Johan de Witt Scholengroep	12,4	11,8	11,2	11,2	11,2
Lyceum Ypenburg	15,2	15,8	16,0	16,4	16,7
Maerlant Lyceum	16,3	16,5	16,6	16,7	16,7
Maris College	13,3	14,4	14,6	14,4	14,3
Rijswijks Lyceum/ VVC	10,6	11,6	12,1	12,3	12,5
Segbroek College	15,1	15,5	15,5	15,4	15,3

2. Gebouwen

De meeste scholen zitten aan hun maximale (huisvestings)capaciteit en zien nauwelijks tot geen ruimte voor uitbreiding. Een aandachtspunt daarbij is het verzorgen van voldoende capaciteit voor ISK-opvang, welke een grillig en moeilijk te voorspellen verloop kent. Naast de uitvoering van het reguliere MJOP staan er voor de komende begrotingsperiode twee grote projecten gepland waarvoor nu de voorbereidingen worden getroffen. Dit zijn de nieuwbouw van Maris Waldeck in 2028 en het HML in 2029. Ook kent ons huisvestingsportfolio diverse monumentale panden, die, gezien regelgeving en kostenniveaus, extra complex zijn.

In 2024 is een Strategisch Huisvestingsplan opgesteld, waarin ambities van VO Haaglanden zijn opgenomen. In het najaar van 2024 wordt dit plan in de diverse gremia besproken en vervolgens goedgekeurd. Daarnaast wordt er beleid ontwikkeld op het gebied van duurzaamheid, installatieverantwoordelijkheid (E-installaties) en toegankelijkheid/inclusiviteit.